

>> Liebe Leserin, lieber Leser,

Sie halten heute die erste Ausgabe des neuen haff-magazins in den Händen. Einige von Ihnen kennen vielleicht die Zeitschrift Zielona Arka-Grüne Arche. Daran möchten wir anknüpfen. Das haff-magazin ist ein Magazin über die Region zweier Nationen zu beiden Seiten des Stettiner Haffs und über die Menschen und ihre Ideen in dieser Region. Wir, das Agendabüro in Ueckermünde, möchten damit unseren Beitrag für eine aktive Bürgergesellschaft und für eine nachhaltige Entwicklung und grenzüberschreitende Zusammenarbeit und Identität leisten.

„Vielen fehlt der Glaube an ihre eigenen Gestaltungsmöglichkeiten! Wir möchten die Leute ermutigen und unterstützen.“, sagt Anna Łechtańska, Vorsitzende des Vereins „Lider Seenlandschaft“ im polnischen Barlinek. Und wie kann man das besser als mit guten Beispielen aus der direkten Nachbarschaft? Die Beispiele in dieser ersten Ausgabe des haff-magazins zeigen, dass es in den Dörfern und Städten am Stettiner Haff viele Menschen mit Ideen und Gestaltungskraft gibt. Beispiele, die meist mutig sind wie die Idee einer Zeitbank und immer Mut machen seine eigenen Träume wahr wer-

den zu lassen wie eine Kinder- und Jugendkonferenz, der Kinderbauernhof oder die Renovierung eines alten Küsterschulhauses.

Ach ja, noch ein Wort zum Agendabüro. Das Agendabüro gibt es seit 2004, zunächst in Rothenklempenow, seit 2008 in Ueckermünde. Es ist ein Büro der Hochschule Neubrandenburg, gegründet mit dem Ziel, eine nachhaltige Entwicklung durch eine aktive Bürgergesellschaft zu fördern und die Menschen in den Städten und Dörfern zu unterstützen. Dafür steht die Regionale Agenda 21 Stettiner Haff. Das zwei oder drei Mal im Jahr erscheinende haff-magazin soll der Idee eine Stimme geben und ein Fenster in die Region sein, immer mit einem Schwerpunktthema. Für Anregungen sind wir natürlich dankbar!

Aber jetzt wünsche ich Ihnen viel Spaß beim Lesen.

Peter Dehne

>> In dieser Ausgabe

4 Radio Ü – Kinder- und Jugendradio in Uecker-Randow
von Matthias Diekhoff

6 Kinderbauernhof Holunderwald: Ein Abenteuer in Vorpommern
von Kay und Susanne Sauerländer

8 Region schafft Zukunft: Kinder- und Jugendkonferenz in Torgelow
von Peter Fels

10 LEADER – Ein Förderinstrument der Europäischen Union
von Heidrun Hiller und Kamil Lis

12 Wasser, Holz und Stein – Was daraus entstehen kann
von Diana Buche

14 Keine gewöhnliche Baustelle
von Franziska Barthel

15 Wer tauscht denn da?
von Dennis Gutgesell und Peter Zumkowski

16 Glockenturm und Gruft machen neugierig auf Vergangenes: Pommersche Geschichte zum Greifen nah
von Gerd Walther

18 Der Naturparkplan – Konzept für die künftige Entwicklung des Naturparks „Am Stettiner Haff“
von Torsten Dinse und Jochen Elberskirch

19 Die Region Stettiner Haff
von Jürgen Appelhagen

20 Karte Region Stettiner Haff
von Ellen Daßer und Ludwig Krause

Eggesin. „Hallo, Hallo! Das hier ist Radio Ü, das Schülerradio in Uecker-Randow. Ab heute könnt ihr uns regelmäßig an eurer Schule hören. Viel Spaß.“ Mit dieser Ansage ging das Projekt Kinder- und Jugendradio Uecker-Randow am 7. November 2008 zum ersten Mal auf Sendung. Und das bereits knapp zwei Monate, nachdem sich die Redaktion der Regionalen Schule Eggesin zum ersten Mal getroffen hatte. Auch an den Regionalen Schulen in Torgelow, Löcknitz und Ferdinandshof sowie am Gymnasium Ueckermünde haben sich bereits Radiogruppen gebildet, die eifrig daran arbeiten, dass bald auch bei ihnen Radio Ü zu hören sein wird.

>> Radio Ü – Kinder- und Jugendradio in Uecker-Randow

von Matthias Diekhoff

Das Radioprojekt wurde initiiert vom Kulturwerk Vorpommern e. V. und der Jugendkunstschule Uecker-Randow und wird gefördert vom Fonds Soziokultur, der Aktion Mensch e. V., der Sparkassenstiftung Uecker-Randow, dem Lokalen Bündnis für Familien Uecker-Randow und dem Landkreis Uecker-Randow. Ziel des Projekts soll sein, dass an allen fünf beteiligten Schulen innerhalb des Ganztagsunterrichts regelmäßig Radiosendungen produziert werden. Dabei werden alle Beiträge unter Anleitung des Projektleiters Matthias Diekhoff von den Schülern entwickelt, aufgenommen und geschnitten. Sie überlegen sich also die Themen und führen Interviews und Umfragen durch. Sie wählen die Musik aus und montieren das Ganze zu einer etwa vierstündigen Sendung. Diese wird dann auf CD gebrannt und über die vorhandenen technischen Einrichtungen der Schule abgespielt.

Jede Sendung besteht aus mehreren Musiktiteln und wenigstens zwei Wortbeiträgen. Mindestens ein Beitrag pro Sendung sollte einen direkten Bezug zur jeweiligen Schule haben. Es können aber auch Beiträge mit regionalen oder allgemeinen Inhalten wie z. B. „Was bedeutet Halloween?“ oder „Worum geht es

bei der Kinder- und Jugendkonferenz in Torgelow?“ produziert werden. Diese Beiträge können dann auch von den anderen Schulen in ihre Sendungen eingebaut werden. Auf diese Weise vernetzen sich die einzelnen Gruppen nicht nur, sie motivieren und helfen sich gegenseitig, sodass schließlich an jeder Schule etwa eine Sendung pro Monat ausgestrahlt werden kann.

Da sich die fünf beteiligten Schulen über den gesamten Landkreis Uecker-Randow verteilen, ist es nicht möglich, dass sich die Radiogruppen zu einem bestimmten Termin an einem zentralen Ort treffen. Vielmehr fährt der Projektleiter in der Regel ein Mal pro Woche mit Laptop und Aufnahmegeräten zu den einzelnen Schulen, um mit den Schülern zu arbeiten. Dies erfordert zwar ein sehr hohes Maß an Organisation und Koordination, doch die bisherigen Ergebnisse und die Begeisterung bei den Schülern und Lehrern rechtfertigen den Aufwand.

Bis zum Ende des Jahres 2008 wurden von den Schülern insgesamt acht Sendungen produziert. So soll es auch im neuen Jahr weitergehen. Zudem sind für 2009 bereits die Einrichtung einer Homepage für das Projekt (www.radio-ue.de) und ein Radiocamp mit dem Medientrecker fest eingeplant.

>> Szanowni czytelnicy, szanowne czytelniczki,

dziś trzymając Państwo w ręku najnowsze wydanie Magazynu Zalewu Szczecińskiego. Niektórzy z Państwa znają być może czasopismo Zielona Arka – niem. Grüne Arche. Do tego chcielibyśmy nawiązać. Magazyn Zalewu jest magazynem o Regionie Dwoch Narodów obu stron Zalewu Szczecińskiego oraz o ludziach i ich pomysłach w tym właśnie regionie. My, Biuro Agendy w Ueckermünde, chcielibyśmy w ten sposób wnieść wkład w rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego oraz wkład do zrównoważonego rozwoju, transgranicznej współpracy i wspólnej tożsamości.

„Wielu osobom brakuje wiary w ich własne możliwości twórcze. Chcielibyśmy dodać otuchy ludziom oraz ich wspierać“ mówi Anna Łeckańska, koordynator gminny stowarzyszenia „Lider Pojezierza“ w polskim Barlinku. Jak można osiągnąć ten cel w inny sposób, aniżeli dzięki dobrym przykładom z bezpośredniego sąsiedztwa? Przykłady tego pierwszego wydania Magazynu pokazują, że wiele jest osób we wsiach i miastach nad Zalewem Szczecińskim z pomysłami oraz siłą twórczą. Przykłady, które często są odważne jak pomysł utworzenia Banku Czasu oraz pomysły dające odwagę realizacji własnych marzeń jak konferencja dzieci i młodzieży, zagroda chłopska dla dzieci czy renowacja starego kościelnego budynku szkolnego.

Jeszcze jedno zdanie o samym Biurze Agendy. Biuro Agendy Zalewu Szczecińskiego istnieje od 2004 roku, najpierw miało siedzibę w Rothenklempenow, od roku 2008 w Ueckermünde. Jest to biuro Wyższej Szkoły w Neubrandenburgu, które zostało utworzone w celu wspierania zrównoważonego rozwoju poprzez aktywne obywatelstwo oraz wspierania ludzi z miast i wiosek. W tym celu powołano do życia Regionalną Agendę 21 Zalewu Szczecińskiego.

Pojawiający się dwa lub trzy razy w roku Magazyn Zalewu Szczecińskiego winien dać pomysłowi głos oraz być oknem na nasz region, każdorazowo z przewodnim tematem, któremu magazyn jest poświęcony. Dziękujemy Państwu za wszelkie inicjatywy!

Teraz jednak życzę Państwu interesującej lektury.

Peter Dehne

>> W tym wydaniu

4 Uczniowie w powiecie Uecker-Randow tworzą radio Ü
Matthias Diekhoff

6 Zagroda chłopska dla dzieci Holunderwald: Przygoda w Pomorzu Przednim
Kay i Susanne Sauerländer

8 Region tworzy przyszłość: Konferencja dzieci i młodzieży w Torgelow
Peter Fels

10 LEADER – Instrument finansowy Unii Europejskiej
Heidrun Hiller i Kamil Lis

12 Co może powstać z wody, drewna oraz kamienia
Diana Buche

14 Nietypowy plac budowy
Franziska Barthel

15 Kto się wymieni?
Dennis Gutgesell i Peter Zumkowski

16 Dzwonnica i grobowiec budzą zainteresowanie przeszłością: Historia Pomorza bliska do uchwycenia
Gerd Walther

18 Plan Parku Przyrodniczego – pomysł na przyszły rozwój Parku Przyrodniczego nad Zalewem Szczecińskim („Am Stettiner Haff“)
Torsten Dinse i Jochen Elberskirch

19 Region Zalewu Szczecińskiego
Jürgen Appelhagen

20 Mapa regionu Zalewu Szczecińskiego
Ellen DaBer i Ludwig Krause

Eggesin. „Hallo, hallo! Tutaj radio Ü, szkolne radio powiatu Uecker-Randow. Od dziś możecie słuchać nas regularnie w swojej szkole. Dobrej zabawy!” Tymi ogłoszeniami rozpoczął się 7 listopada 2008 roku projekt radia dla dzieci i młodzieży w powiecie Uecker-Randow oraz po raz pierwszy rozpoczęto nadawanie programu. Do tego nie upłynęły nawet dwa miesiące odkąd redakcja regionalnej szkoły w Eggesin po raz pierwszy się zebrała. Również w regionalnych szkołach w Torgelow, Löcknitz oraz Ferdinandshof jak również w gimnazjum Ueckermünde utworzyły się już radiowe grupy robocze, które pilnie nad tym pracują, aby wkrótce również w ich szkołach można było odtwarzać „Radio Ü”.

>> Uczniowie w powiecie Uecker-Randow tworzą radio Ü

Matthias Diekhoff

Projekt radia został zainicjowany przez Instytucję Kultury Pomorza Przedniego (Kulturwerk Vorpommern e. V.) oraz młodzieżową szkołę artystyczną Uecker-Randow oraz jest wspierany przez Fundusz Socjokultury (Fonds Soziokultur), Stowarzyszenie Aktion Mensch e. V., Fundację Kasy Oszczędnościowej Uecker-Randow (Sparkassenstiftung), lokalny Sojusz dla Rodzin Uecker-Randow oraz powiat Uecker-Randow. Celem projektu powinno być utworzenie dla wszystkich zaangażowanych w projekcie szkół regularnych audycji radiowych podczas całonocnego dnia nauki. Do tego wszystkie audycje będą tworzone, nagrywane oraz montowane przez samych uczniów pod nadzorem kierownika projektu Matthiasa Diekhoffa. To właśnie uczniowie zastanawiać się będą nad tematami audycji oraz przeprowadzać wywiady jak również ankiety. Oni wybierając będą muzykę oraz montować ją w całościowy program trwający około 15 minut. Ta będzie potem nagrywana na CD oraz odtwarzana przy pomocy znajdującego się w szkołach sprzętu technicznego.

Każda audycja składa się z wielu tytułów muzycznych oraz co najmniej dwóch przerywników słownych. Przynajmniej jedna wypowiedź podczas audycji powinna mieć bezpośrednie powiązanie z każdorazową szkołą projektu. Również wypowiedzi o tematyce regionalnej oraz ogólnej jak np. „co oznacza halloween?” czy „O co chodzi w organizowanej

w Torgelow konferencji dzieci i młodzieży?” będą wygłaszane. Przekazy te mogą później zostać wykorzystane przez inne szkoły w swoim programie radiowym. W ten sposób poszczególne grupy nie tylko powiążą się ale również będą się motywowały oraz wspierały nawzajem tak, że ostatecznie w każdej szkole będzie mogła być emitowana przynajmniej jedna audycja.

Ponieważ wszystkie pięć zaangażowanych w projekcie szkół są rozproszone po całym powiecie, nie jest możliwe, aby radiowe grupy robocze wszystkie razem spotykały się w określonym terminie w centralnym miejscu. O wiele częściej kierownik projektu z reguły raz w tygodniu będzie odwiedzał poszczególne szkoły wraz z laptopem oraz sprzętem do nagrywania, aby pracować wspólnie z uczniami. Wymaga to dobrej organizacji oraz koordynacji, jednak dotychczasowe rezultaty oraz zafascynowanie wśród uczniów oraz nauczycieli usprawiedliwiają ten dodatkowy nakład pracy.

Do końca roku 2008 uczniowie wyprodukowali wspólnie osiem audycji. W taki sposób powinno działać to dalej w nowym roku. Dodatkowo w roku 2009 zaplanowano utworzenie strony internetowej (www.radio-ue.de) dla projektu oraz campusu radiowego oraz zakup pojazdu.

